

ΕΝΟΤΗΤΑ 10

Κείμενα όμορφα και σωστά

Επίθετα, επίθετα, επίθετα

Τα **επίθετα** είναι όμορφες λέξεις. Συμφωνείς γάτα;

Εξήγησέ μας Νανά! Πώς γίνεται αυτό;

Όχι ακριβώς, σκύλε. Τα επίθετα ομορφαίνουν τις προτάσεις και τα κείμενα.

Φίλοι μου, τι είναι πιο όμορφο να πείτε, ψάχνω ένα ποντικάκι ή ψάχνω ένα παχουλό, γκριζό ποντικάκι;

Κατάλαβα, Νανά. Μπορώ να πω: Θέλω ένα κοκαλάκι. Καλύτερα όμως να πω: Θέλω ένα λαχταριστό, νόστιμο κοκαλάκι.

Πώς καταλαβαίνεις όμως ότι μια λέξη είναι επίθετο;

Επειδή μπορώ να τη πω και με το **ο** και με το **η** και με το **το**:
ο ωραίος, **η** ωραία, **το** ωραίο

Ενώνω τα ουσιαστικά με τα επίθετα που τους ταιριάζουν

όμορφη	παγωτό
γαλάζια	σταφύλι
κρύο	τριανταφυλλιά
καταπράσινο	θάλασσα
γλυκό	φαγητό
άγριο	ουρανός
νόστιμο	δέντρο
γαλανός	ζώο
ζεστό	λουλούδια
πολύχρωμα	σπίτι
καθαρό	τσάι

Γράφω επίθετα που ταιριάζουν στα ουσιαστικά

Ο μαθητής είναι επιμελής, ευγενικός, ήσυχος.

Ο ουρανός είναι

Η θάλασσα είναι

Το δέντρο είναι

Το σπίτι είναι

Το παγωτό είναι

Ο σκύλος είναι

Το νερό είναι

Ο ήλιος είναι

Το αυτοκίνητο είναι

Σύνθετα επίθετα

Πολλές φορές δύο
επίθετα ενώνονται και
γίνονται ένα.

Μου αρέσουν πολύ αυτά τα
σύνθετα επίθετα. Είναι πολύ
όμορφες λέξεις

Κάνω τα δύο επίθετα ένα και τα ενώνω με τα ουσιαστικά που ταιριάζουν

άσπρο	+	μαύρο	→	ασπρόμαυρο	μαλλιά
καστανά	+	μαύρα	→	φύλλο
κίτρινο	+	πράσινο	→	γατάκι
γαλανή	+	λευκή	→	λουλουδάκι
άσπρο	+	ρόδινο	→	θάλασσα
πράσινο	+	κόκκινο	→	σημαία
γαλάζια	+	πράσινη	→	άνεμος
γλυκός	+	πικρός	→	ροδάκινο
βόρειος	+	δυτικός	→	χαλί
γλυκό	+	ξινό	→	καφές
σκούρο	+	κόκκινο	→	παιδί
ψηλό	+	λιγνό	→	κυπαρίσσι
σκούρο	+	πράσινο	→	μήλο

Βελτίωση κειμένων με χρήση επιθέτων

Συμπληρώνω το παρακάτω κείμενο με επίθετα

Έρθε η άνοιξη και το αρκουδάκι βγήκε από τη
φωλιά του αγουροξυπνημένο. Κοίταξε τριγύρω το δάσος. Τα
..... των δέντρων ήταν σκεπασμένα με φύλλα.
Μερικά δέντρα ήταν γεμάτα λουλουδάκια.
πουλάκια πετούσαν στον αέρα, άλλα έφτιαχναν
φωλίτσες, άλλα κλωσούσαν τα αυγουλάκια τους και άλλα γέμιζαν
το δάσος με το κελάηδημα.
πεταλούδες πετούσαν στο λουλούδια. Ένα
λαγουδάκι έκανε τούμπες στο γρασίδι. Μία
..... χελώνα καθόταν ανάμεσα στις παπαρούνες.
Ένας σκαντζόχοιρος φορτωμένος με
αγκάθια έπαιζε με ένα σκιουράκι. σαύρες και
μυρμήγκια ανεβοκατέβαιναν στους κορμούς των
δέντρων. Πάνω σε μια πετρούλα ένα
σαλιγκάρι έτρωγε ένα φυλλαράκι. Ένα
κοτσύφι με φτερά και μύτη άρπαξε μια
..... κάμπια και χάθηκε σφυρίζοντας στη
φυλλωσιά του θάμνου. Το αρκουδάκι
χαμογέλασε.

Έγραψα ένα κείμενο κι έβαλα επίθετα δίπλα στα ουσιαστικά, για να γίνει το κείμενο ομορφότερο. Να σου το διαβάσω σκύλε;

Ευχαρίστως γάτα.
Σε ακούω.

Το λαγουδάκι άσπρο ανοιγόκλεισε τα ματάκια γαλάζια του και ρώτησε την αλεπού πονηρή με την ουρά φουντωτή.

- Ποια ζώα ήταν στο πάρτι του σκαντζόχοιρου μικρού, αλεπού καλή μου;

- Ήταν, είπε η αλεπού πονηρή, η γάτα μαύρη, ο λύκος γέρικος, η χελώνα αργοκίνητη, ο σκίουρος μεγάλος, ο λαγός φοβητσιάρης, η σαύρα πράσινη, η ποντίκα μεγάλη και το ποντικάκι γκρίζο μικρό.

Γάτα δε βγάζω νόημα. Μήπως μπερδεύεις τις λέξεις;

Λες;

Πρέπει να το ξαναγράψεις και να βάλεις τα επίθετα στη σωστή τους θέση.

Με βοηθάτε παιδιά, να το ξαναγράψω
και να βάλω τα επίθετα στη σωστή
τους θέση;

A large rectangular area with a light purple background, containing 15 horizontal dotted lines for writing.

Παρομοιώσεις

Το πρόσωπό μου είναι στρογγυλό **σαν φεγγάρι**. Τα μάτια μου είναι **πράσινα σαν σμαράγδια**. Οι πατούσες μου είναι μαλακές **σαν μαξιλαράκια πουπουλένια**. Τα δόντια και τα νύχια μου είναι σκληρά **σαν ασάλι** και μυτερά **σαν βελόνες**. Η γούνα μου είναι απαλή **σαν βελούδο**. Είμαι όμορφη γάτα!

Η γούνα μου είναι απαλή **σαν πούπουλο** και μαύρη σαν τη νύχτα. Τα μάτια μου είναι γαλάζια **σαν τη θάλασσα**. Τα δόντια μου είναι δυνατά **σαν του λύκου**. Όταν βλέπω γάτα πετιέμαι πάνω **σαν ελατήριο** και η γάτα όταν με βλέπει, **κιτρινίζει σαν λεμόνι**.

Γράφω κι εγώ παρομοιώσεις.

Το σπίτι ευωδιάζει σαν

Η Νανά είναι πονηρή σαν

Το άλογο τρέχει σαν

Το σπασμένο τζάμι κόβει σαν

Το χαλασμένο φαγητό μυρίζει άσχημα σαν

Το χιόνι σκεπάζει τη γη σαν

Η γιαγιά περπατά σιγά σιγά σαν

Το σταφύλι είναι γλυκό σαν

Η ανθισμένη μυγδαλιά μοιάζει σαν

Κείμενα χωρίς αρχή και τέλος

Αρχή;

Ένα ποντικάκι που αγαπώ

.....
.....
.....
Όταν με είδε έτρεξε και κρύφτηκε. Έχει μεγάλα αυτιά, έξυπνα ματάκια, μεγάλα γερά δόντια και μακριά μουστάκια. Είναι γκρίζο, παχουλό και πολύ χαριτωμένο. Του αρέσει το τυρί, το λάδι και πολλά άλλα πράγματα. Τρέχει πολύ γρήγορα και κρύβεται στην ποντικοτύρπη μόλις με μυριστεί. Του φωνάζω πως το αγαπώ, αλλά δε με πιστεύει. Το ονειρεύομαι ψητό, τηγανητό, νερόβρατο με σάλτσα.

Τέλος;

Σου άρεσε το κείμενο που έγραψα σκύλε;

Αν είχε αρχή και τέλος, καλό θα ήταν.

Θέλει αρχή και τέλος;
Βοηθήστε με, παιδιά! Διαλέξτε μια αρχή
κι ένα τέλος από τα παρακάτω και
γράψτε τα εκεί που πρέπει.

Αρχή

1. Στην αποθήκη του σπιτιού μας ζει ένα ποντικάκι.
2. Ξέρω ένα ποντικάκι πολύ ζηηρό
3. Ένα βράδυ που τριγυρούσα στην αυλή του σπιτιού συνάντησα ένα ποντικάκι

Τέλος

1. Πόσο αγαπώ αυτό το ποντικάκι! Θέλω να είναι γερό, να μεγαλώσει, να παχύνω και να το φάω.
2. Το ονειρεύομαι συνέχεια και δε θα ησυχάσω ώσπου να το φάω.
3. Κάθε βράδυ βγαίνω στην αυλή και το ψάχνω. Κάποτε θα πέσει στα νύχια μου και τότε θα γίνει μεγάλο γλέντι.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11

Οι αισθήσεις μου

Οι αισθήσεις μου

Έχω πέντε αισθήσεις: όραση, ακοή, όσφρηση, γεύση και αφή.

Με τα μάτια βλέπω

→ όραση

Με τα αυτιά ακούω

→ ακοή

Με τη μύτη μυρίζω

→ όσφρηση

Με τη γλώσσα γεύομαι

→ γεύση

Με τα δάκτυλα αγγίζω

→ αφή

Έχω πολύ καλή
όραση.
Βλέπω και τη νύχτα.

Έχω πολύ καλή **ακοή.**

Έχω την καλύτερη
όσφρηση

Τι ωραία **γεύση** που έχει το παγωτό!

Κατάλαβα ποιος είσαι με την **αφή.**

Ασκήσεις ενεργοποίησης των αισθήσεων:

Όραση

Τα ρήματα **βλέπω, κοιτάζω, παρατηρώ, παρακολουθώ, αγναντεύω**, έχουν περίπου την ίδια σημασία, είναι συνώνυμα. Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις με αυτά τα ρήματα.

1. Κάθε μέρα τους φίλους μου.
2. τη μαμά μου που φτιάχνει κέικ
3. Από την κορυφή του λόφου τον απέραντο κάμπο.
4. με προσοχή τις εικόνες του βιβλίου μου.
5. μια φώκια που ταΐζει το μωρό της.

Γράψε τι βλέπεις στην παρακάτω εικόνα. Χρησιμοποίησε χρώματα και επίθετα και φρόντισε οι προτάσεις να έχουν με και πίσω, όπως το παράδειγμα.

1. Βλέπω τον ήλιο με τις χρυσές ακτίνες που κρύβεται πίσω από ένα σύννεφο.
2. με
ΠΟΥ
3. με
ΠΟΥ

Ασκήσεις ενεργοποίησης των αισθήσεων:

Ακοή

Όλες αυτές τις λέξεις τις καταλαβαίνουμε με τα αυτιά μας

Νανά, ξέρεις τι είναι αυτοί οι θόρυβοι;

Ξέρω και γράφω.

Αααπού!

Φτάρνισμα

Χα χα χα!

.....

Ουά, ουά, ουά!

.....

Τικ τακ, τικ τακ!

.....

Γκουχ γκουχ!

.....

Τσαφ τσουφ, τσαφ τσουφ!

.....

Ντιν νταν, ντιν νταν!

.....

Γκαπ γκουπ, γκαπ γκουπ!

.....

Ντριιννν!

.....

Φσςς, φσςς, φσςς!

.....

Μπαμ!

.....

Ακούστε τώρα μερικές φωνές ζώων.

Νιάου, νιάου!

Γαβ, γαβ, γαβ, γαβ!

Μουουου, μουουου!

Γκααα, γκααα, γκααα!

Μπεεε, μπεεε!

Τσίου, τσίου, τσίου, τσίου!

Κο, κο, κο, κο!

Κικιρίκουσου!

Τζι, τζι, τζι, τζι!

Ζζζζ, ζζζζ!

Πι, πι, πι!

Τρ τρ, τρ τρ!

Γράφω τι κάνουν αυτά τα ζώα, όπως το παράδειγμα.

Η γάτα νιαουρίζει.

Η αγελάδα

Ο σκύλος

Το άλογο

Η κότα

Το λιοντάρι

Το πρόβατο

Ο βάτραχος

Ο γάιδαρος

Ο λύκος

Το πουλί

Ο κόκορας

Ακούστε παιδιά.

Πήγα με το σκύλο βόλτα στην πλατεία. Είχε πολύ θόρυβο εκεί. Μπαμ, μπαμ! χτυπούσε κάτω η μπάλα ενός παιδιού. Ντριν ντριν! έκανε το κουδουνάκι ενός ποδηλάτη. Ένα πουλί κελαηδούσε σε ένα κλαδί: τσίου τσίου! Ένα μωρό έκλαιγε: ουά ουά! Βζιννν! ένα μηχανάκι πέρασε με μεγάλη ταχύτητα. Φσςς, φσςς, φσςς! έκαναν τα φύλλα των δέντρων που τα κουνούσε ο αέρας. Βββουνν! βββουνν! έκαναν τα αυτοκίνητα που περνούσαν.

«Έχει πολύ θόρυβο εδώ» μου είπε ο σκύλος. «Πάμε να φύγουμε».

Γράφω κι εγώ τι θορύβους ακούω από το σπίτι μου

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Γράφω κι εγώ τι θορύβους άκουσα στην παραλία που κολυμπούσα

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ασκήσεις ενεργοποίησης των αισθήσεων:

Όσφρηση

Ευωδία είναι η όμορφη μυρωδιά. Το ήξερες γάτα;

Το ήξερα, σκύλε. Εσύ ξέρεις ποιο είναι το αντίθετο της ευωδιάς;

Δεν ξέρω, γάτα.

Η δυσοσμία, σκύλε. Είναι η άσχημη μυρωδιά.

Έχω πολύ δυνατή όσφρηση.

Πιάνω όλες τις ευωδιές και τις δυσοσμίες.

Γράφω κι εγώ τι θορύβους άκουσα στην παραλία που κολυμπούσα

Φρεσκοψημένο ψωμί

Κανέλα

Σκουπίδια

Βασιλικός

Πετρέλαιο

Γιασεμί

Γαρίφαλο

Τυρόπιτα

Λεμόνι

Υπόνομος

Μανταρίνι

Σαλάμι

Πίτσα

Τριαντάφυλλα

Σκουπιδοτενεκές

ψάρια

ευωδιά

δυσοσμία

Βγήκαμε βόλτα στην πόλη και «μαζέψαμε
μπόλικες μυρωδιές.

Στο ανθοπωλείο το **άρωμα** των λουλουδιών γέμιζε τον αέρα.

Το ζαχαροπλαστείο **μύριζε όμορφα** κανέλα και σοκολάτα.

Στο φούρνο **μοσχομύριζε** το φρεσκοψημένο ψωμί.

Τα καυσάερια των αυτοκινήτων **μύριζαν άσχημα**.

Από τον υπόνομο έβγαινε μια **άσχημη μυρωδιά**.

Στο κουρείο **μοσχοβολούσε** κολόνια.

Οι σκουπιδοτενεκές **μύριζαν απαίσια**.

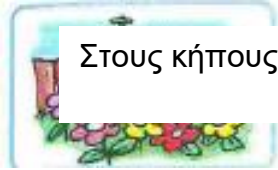
Το ιχθυοπωλείο **μύριζε ψαρίλα** και το κρεοπωλείο κρεατίλα.

Το αυτοκίνητο των σκουπιδιών **βρωμοκοπούσε**.

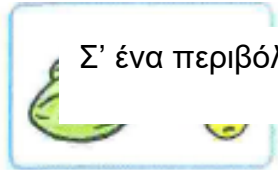
Στο βενζινάδικο **μύριζε έντονα** βενζίνη και πετρέλαιο.

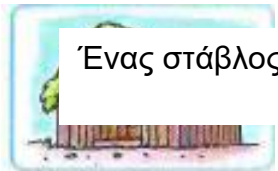
Πήγα μια βόλτα στο χωριό και «μάζεψα» ένα σωρό μυρωδιές.

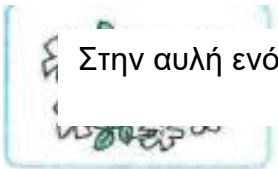
Στους κήπους των σπιτιών τα λουλούδια **μοσχοβολούσαν**.

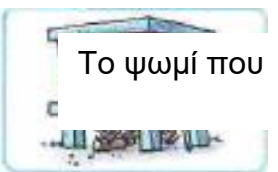
Σ' ένα περιβόλι τα πεπόνια και τα αχλάδια **μοσχομύριζαν**.

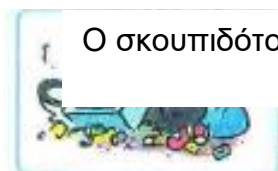
Ένας στάβλος **μύριζε άσχημα**.

Στην αυλή ενός σπιτιού ένα γιασεμί σκορπούσε **γλυκιά ευωδιά**.

Το ψωμί που ψηνόταν σε ένα φούρνο **μοσχοβολούσε**.

Ο σκουπιδότοπος του χωριού **βρομούσε απαίσια**.

Μια λεμονιά ήταν φορτωμένη **μυρωδάτα** λεμόνια και ο αέρας **ευωδίαζε** από **το άρωμά τους**.

Η μυρωδιά που μου αρέσει
είναι η ψαρίλα.

Η μυρωδιά που λατρεύω
είναι η κρεατίλα.

Εσάς παιδιά, ποιες μυρωδιές σας αρέσουν;

1. Εμένα μου αρέσει η μυρωδιά της πίτσας.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

Συμπληρώνω το παρακάτω κείμενο με τις πιο κάτω λέξεις.

μοσχομυρίζουν, μυρίζει ωραία, μοσχοβολούν, ευωδιάζουν,
βρωμοκοπούν, μυρίζουν απαίσια, μυρίζουν πολύ άσχημα.

Οι πέντε φίλοι περπατούσαν στο σιωπηλό δάσος. «Τι όμορφα που είναι εδώ!» είπε ο Φώτης. «Ζούμε σε μια χώρα γεμάτη όμορφες μυρωδιές. Ορίστε τα πεύκα Το βρεγμένο χώμα Τα αγριολούλουδα Τα λουλουδάκια της ανθισμένης κερασιάς

«Δε συμφωνώ» είπε η Πόπη. Εδώ μπορεί όλα να είναι υπέροχα. Στην πόλη όμως υπάρχουν υπόνομοι που, σκουπιδοτενεκέδες που και καυσαέρια

Ασκήσεις ενεργοποίησης των αισθήσεων:

Γεύση

Τι γεύση έχει το ψαράκι, γάτα;

Ποια είναι η γεύση που σου αρέσει γάτα;

Υπέροχη γεύση.
Είναι πολύ νόστιμο!

Η γεύση του ποντικού. Είναι
αξεπέραστη. Δεν τη χορταίνω!

Παιδιά, ενώστε τις παρακάτω λέξεις με τις γεύσεις τους.

Παγωτό

Θαλασσινό νερό

Λεμόνι

Πιπέρι

Μέλι

Καφές

Ροδάκινο

Κυδώνι

αλμυρό

ξινό

γλυκό και κρύο

γλυκό

στυφό

καυτερό

πικρός

γλυκόξινο

Συμπληρώνω το παρακάτω κείμενο με τις πιο κάτω λέξεις.

Αλμυρό, τραγανά, δροσιστικό, γλυκό, γλυκόξινο, καυτερή, αλμυρούτσικο, πεντανόστιμη, ανάλατο, άνοστο.

Χτες πήγαμε θάλασσα και κολυμπήσαμε. Μπήκε στο στόμα μου λίγο θαλασσινό νερό. Ήταν πολύ Αφού κολυμπήσαμε, καθίσαμε όλοι σε μια καφετέρια. Ο μπαμπάς ήπια καφέ. Εμείς φάγαμε μπισκότα, παγωτό και ήπιαμε χυμό ροδάκινου. Αργότερα φάγαμε πίτσα με πιπεριά και τυρί. Ήταν και

Ασκήσεις ενεργοποίησης των αισθήσεων:

Αφή

Πόσο απαλή είναι η γούνα σου, γάτα;

Ναι, σκύλε. Η γούνα μου είναι απαλή και οι πατούσες μου μαλακές. Τα δόντια και τα νύχια μου όμως είναι σκληρά και μυτερά

Παιδιά, ενώστε τις παρακάτω λέξεις με τις γεύσεις τους.

Το σίδηρο είναι	ελαφρύ
Το σφουγγάρι είναι	σκληρό
Το πούπουλο είναι	στρογγυλό
Το βότσαλο είναι	μαλακό
Η βελόνα είναι	κρύος
Το μαχαίρι είναι	απαλή
Ο πάγος είναι	μυτερή
Η γούνα είναι	κοφτερό
Το νερό είναι	λείο
Το φύλλο είναι	δροσερό

Γράφω κι εγώ πως είναι τα παρακάτω πράγματα, όταν τα πιάνω.

Το σαπούνι είναι λείο και γλιστερό.

Το μήλο είναι

Το ζυμάρι είναι

Ο πάγος είναι

Το σπυργιτάκι είναι

Το γατάκι είναι

Η πέτρα είναι

Ο τοίχος είναι

